

Egil Eide

Nore, 28.8.2025

Fjordvegen 422

3629 Nore

NVE

Postboks 5091, Majorstua

0301 Oslo

Høringsuttalelse 202510083

Påvirkning av vannstanden i Kravikfjorden ved Søre Eide, gnr. 174/bnr. 1, organisasjonsnummer 988 872 261 etter utbygging av nytt Nore kraftverk

Bakgrunn/historie i forbindelse med utbygging av Mykstufoss kraftverk på 60-tallet

Høyere vannstand i Kravikfjorden etter utbyggingen utløste at 10-12 mål dyrket jord på vår eiendom ble liggende under ny vannstand. Dette ble anerkjent i skjønnet og utløste en erstatning etter datidens regulering for jordbruksarealer. I forkant av utbyggingen sto utbyggeren av kraftverket for et omfattende sikringsarbeid for å unngå videre forringelse av dyrket jord på eiendommen. Firma Dozerdrift brukte bulldosere som forskjøv store jordmasser mot ny strandsone for å heve avstanden til antatt høyeste fjordnivå. I tillegg ble flere hundre kubikkmeter tunnelstein transportert fra utbyggingen og lagt ned langs hele strandsonen (ca. 500 lengde, ca. 2 m bredde) for å beskytte mot utvasking/erosjon.

Disse tiltakene har funksjonert godt i over 40 år, men etter at strømmarkedet og kjøremønsteret til kraftverkene både oppstrøms og nedstrøms kombinert med tiltagende nedbørsmengder til tider har dyrket mark blitt tydelig påvirket av høy vannstand i fjorden. Jeg tok kontakt med EB Kraftproduksjon rundt 2010 for å få en befaring med mål om å registrere endringene. Det ble avslått med begrunnelsen at eventuelle skader var inngått i den årlige erstatningen som i dag utgjør kr 16 545. Etter flere henvendelser også til den nye kraftverkseieren Å Energi er det åpnet for en mulig befaring i september 2025.

Jeg har gjentatte ganger informert at de oppståtte skadene etter mine observasjoner er en kombinasjon av til tider høyere vannføring ut fra Norefjorden (ikke regulert) og kjøremønsteret av Mykestufoss kraftverk. Selv om vannstandsmålingene ved Kjerredammen er i tråd med konsesjonsbestemmelsene er ikke dette alltid representativt for vannstanden innerst inne i Kravikfjorden. Vannstanden innerst i fjorden

blir i tillegg påvirket av stryken ved Skahjem/Skaksoset som ligger omtrent midt mellom Eidsstryken og Kjerredammen.

I nedre del av Eidsstryken er det på østsiden oppstått erosjonsskader som er utløst av høyere vannføring fra Norefjorden de siste 10-12 årene. Ved lav vannstand i Kravikfjorden ser man at steinmasser fra stryken er revet med og legger seg opp i utgangen av stryken inn mot fjorden der strømningshastigheten har avtatt.

Nytt Nore kraftverk med antatt høyere vannstand i Norefjorden

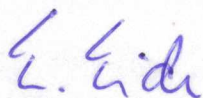
På folkemøte på Rødberg Hotel den 14.8.2025 ble mulige følger av høyere slukeevne til et nytt kartverk presentert. I en studie fra Norconsult ble det antatt at Norefjorden kunne stige med opptil 40 cm. Da Norefjorden har et naturlig utløp til Kravikfjorden vil dette ha stor påvirkning på vannstanden også i Kravikfjorden og dermed på vår eiendom Søre Eide. I presentasjonen til Statkraft hadde Norconsult nærmest i en bisetning nevnt at dette også ville kunne påvirke vannstanden i Kravikfjorden. For meg er det uforståelig at dette problemet ikke er nærmere undersøkt av Norconsult. Dette var grunnen til at jeg i folkemøte påpekte at arbeidet av Norconsult er mangelfullt når så store naturinngrep fortas uten å ta hensyn til vannstandsendingene i Kravikfjorden. Jeg tenker det er nødvendig å registrere dagens erosjonsskader for å danne seg et reelt bilde av mulige framtidige erosjonsskader i stryken mellom de to fjordene.

Veien videre

Jeg foreslår at det gjennomføres en befaring av området rundt nedre del av Eidsstryken og innerste del av Kravikfjorden for å øke forståelsen for den problematikken som er beskrevet ovenfor. Det er essensielt at NVE deltar i denne befaringen.

Jeg har sendt et tilsvarende brev til Nore og Uvdal kommune som utarbeider en høringsuttalelse på vegne av kommunen.

Med vennlig hilsen

Egil Eide